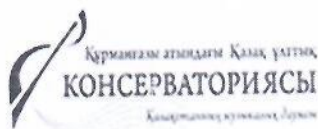

Қазақстан Республикасы
Мәдениет және ақпарат министрлігі

"Құрманғазы атындағы Қазақ
ұлттық консерваториясы" РММ

РГУ «Казахская национальная
консерватория имени Курмангазы»

Министерство культуры и
информации Республики Казахстан

05 желтоқсан 2024 ж.

күні

Алматы қ.

№ П-15-24

г. Алматы

Бекітемін
Қазақстан Республикасы
Мәдениет және ақпарат министрлігі
«Құрманғазы атындағы Қазақ
ұлттық консерваториясы» РММ
Оқу және оқу-әдістемелік жұмыстар
жөніндегі проректор

Г. Әбдірахман
«05» желтоқсан 2024 ж.

«САЗСЫРНАЙ АСПАБЫНЫҢ ОРЫНДАУШЫЛЫҚ ӨНЕРІ»
мұғалімдердің біліктілігін арттыру курсының
БАҒДАРЛАМАСЫ

Құрастырушылар:			
«Көне музыкалық аспаптар» кафедрасы		Доцент Далбағай Г.Е.	05.12.2024 ж.
Келісілді:			
Кафедра меңгерушісі		Профессор Измуратова З.Ш.	05.12.2024 ж.
БЖЖҚББ		Баймуканова А.Н.	05.12.2024 ж.
Қызметі	Қолы	ТАӘ	Күні

**«Сазсырнай аспабының орындаушылық өнері»
педагогтардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы**

1. Жалпы ережелері

«Сазсырнай аспабының орындаушылық өнері» мұғалімдердің біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) қосымша музыкалық және кәсіптік техникалық білім беру ұйымдарында (музыкалық мектептер мен колледждер, мамандандырылған музыкалық мектептер) (бұдан әрі - тыңдаушылар) «Сазсырнай» мамандығы бойынша педагогтардың құзыреттілік деңгейін арттыруға бағытталған.

Бағдарлама негізгі ережелер мен талаптарды ескере отырып жасалған:

- 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған Қазақстан Республикасының Конституциясы;

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы;

- «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚР Заңы;

- Қазақстан Республикасының 2023 жылғы 20 сәуірдегі № 224-VII ҚРЗ Әлеуметтік кодексі;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 - 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы;

- Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы № 636 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Ұлттық даму жоспары;

- Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 2015 жылғы 23 қарашадағы № 414-V ҚРЗ. (19.04.2023 жылғы өзгерістер мен толықтырулармен)

- Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясының 05.08.2021 жылғы Жарғысы;

- Педагогикалық кадрлардың біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу қағидалары, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығы;

- Мұғалімдердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту ережелері. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығы.

Қазіргі білім беру жүйесінде ұлттық өнерге ерекше көңіл бөлінуде. Сазсырнай – қазақтың көне музыкалық аспаптарының бірі, ұлттық мұраның маңызды бөлігі. Сазсырнайдың дыбыс ерекшелігі оны әртүрлі жанрларда қолдануға мүмкіндік

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 2

береді, бұл оның өнердегі маңыздылығын арттырады. Сазсырнай аспабын музыка сабақтарында пайдалану оқушылардың мәдениетке қызығушылығын арттырып музыкалық қабілеттерін дамытуға және ұлттық сана сезімін қалыптастырады. Сонымен бірге сазсырнай музыка аспабының түрлерін жаңаша қырынан көрсету этно-джаз, заманауи музыка, мультимедиялық жобалар сияқты өнер салаларында кең қолданыспен таралуда.

«Сазсырнай аспабының орындаушылық өнері» ұлттық мәдениетті дәріптеудің, шығармашылық қабілеттерді дамытудың және білім беру саласын байытудың тиімді құралы болып табылады. Осыған орай, бұл аспап өнері мен оны үйрету өзектілігі білім беру мен мәдениет саласында айрықша орын алады.

Курстың өзектілігі.

«Сазсырнай аспабының орындаушылық өнері» біліктілікті арттыру курсы қазіргі заманғы мәдениет пен білім беру саласында ұлттық мәдениетті жаңғырту және сақтауды мақсат етеді.

Курс барысында қатысушыларға сазсырнай аспабының өнерін үйрену арқылы ұлттық құндылықтарды жаңғыртып, ұрпақтан-ұрпаққа жеткізу мүмкіндігі пайда болады. Бұл аспапты насихаттау халықтық дәстүрлерді сақтау мен дамытуға ықпал етеді.

Сонымен қатар, курс барысында тыңдаушылар инновациялық тәсілдерді қолдану арқылы шығармашылық және орындаушылық шеберлікті жетілдіру жолдарын үйренеді. Сазсырнай аспабының педагогикалық саладағы және заманауи технологиялардағы орны мен негізгі ерекшеліктері туралы білім алады.

Сазсырнай дәстүрлі музыка мәдениетінің жалғасы бола отырып, заманауи білім беру мен инновациялық тәсілдерге интеграциялану жолдарын игеруге ықпал етеді. Мұндай тәсілдер музыкалық аспапты тек өнер мен білім беру құралы ғана емес, мәдени мұраны жаңғырту мен жаңа технологияларды ұштастырудың заманауи символы ретінде көруге мүмкіндік береді.

Бағдарламаның ерекшелігі – модульдік ұстаным болып табылады. Әр модуль бойынша тыңдаушыларға нақты нәтижені оқу нәтижелерінің кестесі, практикалық мысалдар, әдістемелік баяндамалар, ашық сабақтар, авторлық музыкалық шығармаларының жарияланымдар арқылы ұсынумен қорытындыланады. Бағдарлама аясында нақты білім беру өнімдерін құру, оқу барысы мен нәтижелерін көрнекі түрде көрсетуді қамтамасыз етеді, бұл әріптестер арасында тәжірибе алмасуға және жақсы түсіністікке ықпал етеді.

Жұмыстың негізгі бағыты – 80 сағат көлемінде қосымша музыкалық және кәсіптік техникалық білім беру ұйымдары педагогтарының біліктілігін арттыру.

Біліктілікті арттыру курсының бағдарламасы бойынша сабақ өткізу және оқытуды:

- Құрманғазы атындағы ҚҰК, «Көне музыкалық аспаптар» кафедрасының профессорлық-педагогикалық ұжымы;
- бағдарламаны әзірлеушілер (авторлар) өткізеді.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 3

Кафедраның тәжірибелі оқытушылары бөлісетін білім курстың даушыларының кәсіби педагогикалық және концерттік-орындаушылық даярлығының деңгейі мен сапасын арттыруға көмектеседі.

2. ГЛОССАРИЙ

Бағдарламада 1-кестеде келтірілген негізгі ұғымдар мен терминдерді пайдаланады.

Кесте 1

Бағдарламада қолданылатын ұғымдар мен тақырыптар	Ұғымның анықтамасы, шарттар
Сазсырнай	Қазақстанның ұлттық үрмелі музыка аспабы, саздан жасалады. Әдетте бұл аспап сопақша немесе домалақ пішінді болады, әртүрлі көлемде ойып жасалған саңылаулары бар.
Сазсырнай техникасы	Сазсырнайда ойнау дағдыларының және әдістерінің жиынтығы, оның көмегімен орындаушы қалаған көркемдік және дыбыстық нәтижеге қол жеткізеді. Сазсырнайда ойнау үшін қолданылатын әдіс-тәсілдер, мысалы, үрлеу күші, саусақтардың жылдамдығы мен орналасуы.
Саз	Аспапты жасау үшін қолданылатын табиғи материал, көбінесе сазды топырақтан алынады. Сазсырнай атауы осы материалдан шығады.
Саңылау	Сазсырнайдағы дыбыс шығару үшін үрлеу кезінде саусақтармен жабылатын және ашылатын кішкене тесіктер.
Артикуляция	Музыкалық аспапта ойнағанда немесе вокалдық бөліктерді және дыбыстардың тізбекті тізбегін орындау тәсілі.
Дәстүрлі өнер	Ғасырлар бойы ұрпақтан-ұрпаққа беріліп келе жатқан ұлттық мәдениеттің ажырамас бөлігі. Ол халықтың рухани және мәдени мұрасын сақтап, дамытуға бағытталған өнер түрлері.
Диапазон	Аспапта орындалатын ең төменгі және ең жоғарғы дыбыстардың ауқымы. Сазсырнайдың диапазоны, әдетте, төменгі және орта регистрлі дыбыстармен шектеледі.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 4

Дыбыс қатары	Сазсырнайда әртүрлі саңылауларды ашып-жабу арқылы шығатын дыбыстардың реттілігі. Бұл реттілік әуен құруға мүмкіндік берде.
Жұмыстың мазмұны	Шығарманың негізін құрайтын идеялар мен ұстанымдар.
Күй	Қазақ халқының дәстүрлі аспаптық музыкасының бір түрі, көбінесе домбыра немесе қобызда орындалады. Ол белгілі бір оқиғаны, сезімді немесе табиғат құбылысын бейнелейді.
Қазақтың халық музыкасы	Қазақ халқының тұрмыс-тіршілігі мен мәдениетін көрсететін дәстүрлі музыкалық шығармалар мен жанрлар жиынтығы
Курстан кейінгі сүйемелдеу	Мұғалімнің курстан кейінгі қызметін үздіксіз бақылау және әдістемелік және консультативтік көмек көрсету арқылы оның кәсіби құзыреттілігін дамытуды қамтамасыз ететін шаралар жүйесі.
Мұғалімдердің біліктілігін арттыру	Оқыту мен оқу сапасын арттыру үшін жаңаны алуға, сондай-ақ бұрын алынған кәсіптік білімдерді, дағдылар мен құзыреттерді қолдауға, кеңейтуге, тереңдетуге және жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқыту нысаны.
Музыкалық форма	Музыкалық шығарманың құрылымы, басқа бөліктерінің логикалық өзара байланысты орналасуы мен өзара әрекеті, сондай-ақ олардың құрылымы.
Музыкалық стиль	Музыкантқа берілген – композиторға, орындаушыға – немесе музыка өнеріндегі қозғалысқа, мектепке тән мәнерліліктің құралдары мен тәсілдерінің жиынтығы, бейнелі жүйе.
Музыкалық педагогика	Студенттерге музыкалық білімнің бүкіл кешенін берумен, музыкалық білім мен тәрбиенің ең тиімді жолдарын, әдістерін, ұйымдастыру формалары мен әдістерін зерттеумен және дамытумен айналысатын педагогика ғылымының (педагогикалық пән) саласы музыка өнерінің әртүрлі салаларында шығармашылық дағдыларды, тәжірибе мен практикалық дағдыларды қалыптастыру және дамыту.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 5

Ою	Аспаптың бетінде немесе сыртында қолданылатын сәндік өрнектер мен нақыштар. Бұл аспаптың көркемдік эстетикасын арттыру үшін қолданылады.
Орындаушы	Музыканттардың, әншілердің, орындаушылардың қызметі.
Педагогтардың біліктілігін арттыру	Оқыту мен оқытудың сапасын арттыру үшін жаңа білім алуға, сондай-ақ бұрын алған кәсіптік білімдерін, іскерліктерін, дағдылары мен құзыреттерін қолдауға, кеңейтуге, тереңдетуге және жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқыту нысаны
Педагогикалық принциптер	Педагогикалық үлгіге негізделген және педагогикалық мәселелерді шешу стратегиясын сипаттайтын нормативтік ереже.
Репертуар	Белгілі бір әртіс пен шығармашылық топтың концерттерде орындауға арналған музыкалық шығармалар жинағы (концерттік репертуар) немесе оқуға арналған жинақ (оқу-педагогикалық)
Тенденция	Тікелей, (талпыныс), өнерде автордың бейнеленген шындыққа идеялық-эмоционалдық қатынасы, образдар жүйесі арқылы берілген (жасырын немесе тікелей) мәселелер мен кейіпкерлерді түсінуі мен бағалауы. Музыкатануда төрт негізгі музыкалық қозғалысты немесе топты белгілеу әдеттегідей: халық музыкасы, қасиетті музыка, академиялық музыка және танымал музыка.
Тембр	Аспаптың дыбыс сапасы немесе дыбыс түсі. Сазсырнайдың тембрі жұмсақ, табиғи және сазды дыбыспен ерекшеленеді.
Тыңдаушы	Біліктілікті арттыру курстарынан өтіп жатқан адам.
Үрлемелі аспап	Дыбыс үрлеу арқылы шығатын музыкалық аспаптардың бір түрі. Сазсырнай осы топқа жатады.
Фольклор	Халық ауыз әдебиеті мен шығармашылығы. Оған аңыздар, ертегілер, мақал-мәтелдер, жырлар, эпостар, әндер және билер жатады.

Инновация	Дәстүрлі өнерге жаңашыл әдістер мен технологияларды енгізу
-----------	--

3. Бағдарламаның тақырыптары «Сазсырнай аспабының орындаушылық өнері».

Бұл авторлық бағдарлама ұлттық музыкалық аспаптың тарихы, құрылымы, ерекшеліктерін, орындаушылық техникасы және оқыту әдістемесі бойынша жан жақты білім беруді, сондай-ақ педагогикалық әдістемелерді үйретуге бағытталған.

Бағдарлама барысында тыңдаушыға сазсырнайдың көне дәуірден бүгінгі күнге дейінгі даму кезеңдері, аспапты меңгерудің қажеттілігі мен маңыздылығын ашып көрсетеді.

Бағдарлама бірнеше модульдерден тұрады және оқытудың теориялық, практикалық, әдістемелік аспектілерін қамтиды. Музыкалық шығармашылықтың шекарасын кеңейту, импровизациялық дағдыларды дамыту арқылы сазсырнайды тек дәстүрлі емес, заманауи репертуарларға енгізу. Сазсырнай ойнауды үйретуге арналған мобильді қосымшалар мен электронды нұсқаулықтар дайындау.

Бағдарлама нәтижесінде тыңдаушылар қазақ мәдениетіндегі ұлттық сазсырнай аспабының рөлін терең түсініп, өз бетінше шығармашылық жұмыстарды жүзеге асыра алатын дағдыларға ие болады.

Авторлық курстың жаңашылдығы: ұлттық мұраны заманауи әдіс-тәсілдермен үйрету арқылы білім беру мен өнер саласына жаңа серпін беруінде. Бұл курс тек дәстүрлі музыканы үйретумен шектелмей, қазіргі заманғы технологияларды, инновациялық әдістерді және шығармашылық әлеуетті дамытуды қамтиды. Жаңа орындаушылық бағыттарды дамыту: Сазсырнайды этно-джаз, фьюжн, заманауи эстрада және электронды музыка сияқты жанрларды қолдану туралы талқыланады. Тыңдаушылардың деңгейі мен қабілетіне бейімделген әдістемелерді қолдану арқылы ұжымдық орындау мен әлеуметтік дағдыларды дамыту. Топтық орындау арқылы музыкалық үйлесімділігін, ынтымақтастығын және жауапкершілігін арттыру. Бұл курс тек орындаушылық шеберлікті дамытып қана қоймай, ұлттық мәдениетті жаңғыртуға, музыкалық білім беруді заманауи деңгейге көтеруге бағытталған. Курс материалдары ғылыми мәліметтерге және алынған білімнің күнделікті педагогикалық қызметте ғылыми өзектілігі мен практикалық қолданылуына кепілдік беретін практикалық тәжірибеден алынған тұжырымдарға негізделген.

Бағдарламаның негізгі мазмұны 2-кестеде берілген.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 7

Бағдарламаның компоненттері, модульдері	Компоненттерді сипаттау. Бағдарлама модульдерінің тақырыптары
Диагностикалық тестілеу	Оқытылатын тақырыптар бойынша құзыреттіліктердің бастапқы деңгейін бағалау
Модуль 1. Сазсырнай аспабының теориялық негіздері	1.2 Сазсырнайдың шығу тарихы мен таралу аймақтары. Аспаптың құрылымы: материалы, пішіні, дыбыс шығару тетігі.
	1.3 Дыбыс шығару принциптері және сазсырнайдың музыкалық мүмкіндіктері. Ноталық жүйе және сазсырнайға арналған партитураларды оқу.
	1.3 Қазақтың дәстүрлі күйлері мен әндерін сазсырнайға лайықтап орындау ерекшеліктері
Модуль 2. Орындаушылық шеберліктің негіздері	2.1 Сазсырнайды дұрыс ұстау және дем алуды бақылау техникасы. Дыбыстың сапасын жақсарту әдістері: мундштукпен жұмыс, демді пайдалану.
	2.2.Қарапайым шығармаларды орындау: дыбыстардың тазалығын және ұзақтығын қадағалау.
	2.3 Түрлі техникалық әдістер (қысқа және ұзақ дыбыстар, легато, стаккато).
Модуль 3. Қазақ халық музыкасы және сазсырнай репертуары	3.1 Қазақтың халық әндері мен күйлерін сазсырнайға бейімдеу.
	3.2 Сазсырнайға арналған дәстүрлі музыкалық шығармаларды орындау.
	3.3 Сазсырнай репертуарындағы белгілі туындыларды меңгеру.
	3.4 Музыкалық шығармаларды талдау және олардың ерекшеліктерін түсіну.
Модуль 4. Орындаушылық шеберлікті жетілдіру	4.1 Күрделі шығармаларды орындау техникасы: артикуляция, фразировка, динамика.
	4.2 Сазсырнайда концерттік бағдарламалар дайындау.
	4.3 Шығармашылық эксперименттер: түрлі музыкалық стильдерде (халық, заманауи) сазсырнайды қолдану.
	4.4 Орындаушылық шеберлікті бағалау критерийлері.

Модуль 5. Педагогикалық әдістемелер және оқыту практикасы	5.1 Сазсырнайды оқыту әдістемесі: сабақ жоспарын құру, оқыту әдістерін тандау.
	5.2 Оқушылардың деңгейін бағалау және жеке оқу жоспарларын жасау.
	5.3 Педагогикалық шеберлік: жеке және топтық сабақтар өткізу әдістері.
	5.4 Сазсырнай бойынша үйрету процесіндегі проблемалар және оларды шешу жолдары.
Модуль 6. Шығармашылық және концерттік қызмет	6.1 Шығармашылық жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру.
	6.2 Концерттік қойылымдар дайындау: сазсырнайда жеке немесе ансамбльдік орындау.
	6.3 Орындаушылық өнерді насихаттау: қоғамдық іс-шараларға қатысу, концерттік бағдарламалар құру.
	6.4 Жаңа музыкалық бағыттарды зерттеу және өз репертуарына қосу.
Қорытынды тестілеу	Бағдарлама мазмұнын меңгерудің қорытынды деңгейін бағалау

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Мақсаты: Сазсырнай аспабының орындаушылық өнерінің негізгі мақсаты – қазақтың дәстүрлі музыкалық мұрасын сақтап, оны дамыту, осы аспап арқылы мәдениет пен өнерді насихаттау. Сонымен қатар орындаушылармен тыңдаушыларды қазақтың бай музыкалық әлемімен таныстырып эстетикалық құндылықтарды бойға сіңіру.

Міндеттері:

- Курстың негізгі міндеті – тыңдаушыларға сазсырнайда ойнау техникасын үйрету және орындаушылық шеберліктерін жетілдіру.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 9

•Тыңдаушылардың сазсырнайға арналған қазақтың халық әндері, күйлері мен авторлық шығармаларын орындау қабілеттерін арттыру. Өртүрлі музыкалық стильдерде және жанрларда ойнау дағдыларын қалыптастыру.

•Тыңдаушыларды импровизация жасауға, жаңа шығармалар жазуға және жеке шығармашылық стильдерін дамытуға ынталандыру. Сазсырнайда авторлық шығармалар орындау және жасау бойынша тәжірибе беру.

•Сазсырнайда жеке және ансамбльде ойнау дағдыларын дамыту. Курста топтық жұмыс арқылы ансамбльде үйлесімділікке, сахналық өнерге және көрермендермен байланыс орнатуға үйрету.

•Сазсырнайды орындау арқылы қазақтың музыкалық және мәдени мұрасын жаңғыртып, оны қазіргі заманда насихаттау. Тыңдаушыларды ұлттық дәстүрлерге және өнерге деген құрметті арттыру.

•Музыкалық білім беру саласында жұмыс істейтін мұғалімдерге сазсырнайды оқыту әдістемесі мен тәсілдерін үйрету. Оқушыларға сазсырнайды тиімді оқытуға қажетті педагогикалық дағдыларды қалыптастыру.

•Бұл міндеттер курс тыңдаушыларының сазсырнай аспабын меңгерудегі кәсіби біліктілігін арттырып, орындаушылық және шығармашылық қабілеттерін дамытуға бағытталған.

Күтілетін оқу нәтижелері:

«Сазсырнай аспабының орындаушылық өнері» курсы бітіргеннен кейінгі күтілетін нәтижелер:

1.Теориялық білімнің меңгерілуі:

- Сазсырнай аспабының тарихы, құрылымы, және оның орындалу техникасы туралы терең білім алады.

- Аспаптың дыбыс шығару мүмкіндіктерін, диапазонын және ноталық жүйесін түсінеді.

2. Практикалық дағдылар:

- Сазсырнайда орындаушылық шеберлікті меңгеріп, дәстүрлі және заманауи шығармаларды орындау қабілетін жетілдіреді.

- Түрлі орындаушылық техникаларды (дем алуды дұрыс қолдану, дыбыс шығару әдістері) кәсіби деңгейде игереді.

3.Ұлттық мәдениетке қосқан үлесі:

- Қазақтың ұлттық аспаптарын орындау арқылы мәдени мұраны сақтауға және насихаттауға атсалысады.

- Сазсырнай репертуарын кеңейтіп, заманауи музыкалық шығармаларды орындау мүмкіндігіне ие болады.

4.Шығармашылық қабілеттің дамуы:

- Жаңа музыкалық шығармаларды орындау немесе авторлық шығармаларды жасау қабілеті артады.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 10

- Дәстүрлі және заманауи музыкалық бағыттарды үйлестіре отырып, орындаушылық өнерде жаңашылдық танытады.

5.Кәсіби даму:

- Аспапты меңгергеннен кейін түрлі өнер ұжымдарына қатысу немесе жеке орындаушы ретінде сахнаға шығу мүмкіндігіне ие болады.

- Музыка саласындағы білімін әрі қарай дамытуға, сазсырнайды оқыту немесе концерттік бағдарламаларға қатысу мүмкіндігі артады.

Бұл нәтижелер курс қатысушыларының музыкалық және мәдени тәжірибелерін арттырып, кәсіби орындаушы ретінде өзін танытуына жол ашады.

Курсты аяқтағаннан кейін тыңдаушыларға қатысты күтілетін білім мен дағдылар:

- Сазсырнай аспабының тарихы, құрылымы және қазақ музыкалық мәдениетіндегі рөлі туралы терең түсінікке ие болады.

- Орындаушылық өнердің теориялық негіздерін толық меңгеріп, сазсырнайдың дыбыстық диапазоны, ноталық жүйесі және музыкалық мүмкіндіктері туралы жан-жақты білім алады.

- Сазсырнай аспабын оқыту әдістемесін жетік меңгеріп, оқушыларға тиімді және түсінікті түрде материалды жеткізу қабілетін дамытады.

- Музыкалық білім беру барысында түрлі педагогикалық әдістер мен тәсілдерді қолдану, мысалы, жеке және топтық сабақтар өткізу, оқыту жоспарын құрастыру дағдылары жетіледі.

- Сазсырнайда орындаушылық шеберлікті кәсіби деңгейде игеріп, өздерінің орындаушылық үлгісін көрсетеді.

- Оқушыларға аспапты қалай дұрыс ұстау, дыбыс шығару, техникалық әдістерді қолдану бойынша практикалық мысалдармен жұмыс жасай алады.

- Шығармашылық тұрғыдан жаңа тәсілдер іздеп, оқушылардың орындаушылық қабілетін дамытуға арналған авторлық бағдарламалар немесе әдістемелер құрастыра алады.

- Сазсырнайдың дәстүрлі репертуарын жаңғыртып, оны заманауи музыкалық стильдермен үйлестіріп, жаңа шығармашылық бағыттарды ұсынады.

- Оқушылардың орындаушылық шеберлігін объективті түрде бағалау және олардың дамуына қатысты нақты ұсыныстар беру қабілетін жетілдіреді.

- Музыка саласында оқушылардың шығармашылық жобалары мен концерттік қойылымдарын ұйымдастырып, кәсіби деңгейде сараптама жүргізе алады.

- Ұлттық музыкалық мұраға деген құрметті сақтап, сазсырнайды ұлттық мәдениеттің ажырамас бөлігі ретінде насихаттауға атсалысады.

- Қазақтың дәстүрлі музыкасын сақтап, келешек ұрпаққа жеткізу мақсатында педагогикалық қызметін жалғастырады.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 11

Бұл білім мен дағдылар мұғалімдерге сазсырнай аспабын кәсіби деңгейде оқытуға, ұлттық музыкалық өнерді дамытуға және шығармашылық әлеуметін толыққанды жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Оқыту нәтижелерінің мұғалімдердің жұмыс тәжірибесіне әсері

1. Кәсіби құзыреттіліктің артуы:

- Мұғалімдер сазсырнай аспабының теориясы мен практикасын терең меңгеру арқылы кәсіби құзыреттілігін арттырады. Бұл олардың білім беру сапасын жақсартып, оқушыларға берілетін материалдың түсінікті әрі қызықты болуына ықпал етеді.

2. Сабақ беру әдістемесінің жетілдірілуі:

- Оқыту нәтижесінде мұғалімдер сазсырнай оқытуда заманауи педагогикалық әдістерді қолдануды үйренеді. Жеке және топтық сабақтарды тиімді ұйымдастыру, оқыту жоспарын құру және оқушылардың қабілетіне сай тапсырмалар беру сияқты әдістемелік тәсілдер мұғалімнің күнделікті тәжірибесіне енгізіледі.

3. Оқушылардың орындаушылық шеберлігін дамыту:

- Мұғалімдер өздерінің сазсырнайдағы орындаушылық шеберлігін жетілдіріп, оны оқушыларға үйрету арқылы олардың да музыкалық дағдыларын дамытуға ықпал етеді. Мұғалімнің кәсіби деңгейі жоғары болған сайын, оқушылар да сапалы білім алып, орындаушылық қабілеттерін жақсы меңгереді.

4. Шығармашылық жобалар мен концерттік бағдарламаларды ұйымдастыру:

- Мұғалімдер алған білімдері арқылы оқушылармен бірлескен шығармашылық жобаларды ұйымдастырып, концерттік қойылымдар жасауға қабілетті болады. Бұл оқушылардың орындаушылық қабілетін көрсетумен қатар, мұғалімнің кәсіби беделін де арттырады.

5. Жаңа репертуарды енгізу:

- Оқыту барысында мұғалімдер сазсырнай репертуарын кеңейтуге, дәстүрлі және заманауи музыкалық шығармаларды енгізуге мүмкіндік алады. Бұл оқыту процесін жаңашылдықпен толықтырып, оқушылардың қызығушылығын арттырады.

6. Кәсіби даму және өздік жетілдіру:

- Сазсырнайда оқыту нәтижесінде мұғалімдер кәсіби тұрғыда дамып, өзінің педагогикалық қызметінде жаңа тәсілдер мен әдістерді енгізуге ынталы болады. Сондай-ақ, олар өздік білімін жетілдіріп, жаңа технологиялар мен оқыту әдістерін тәжірибесіне қосады.

7. Ұлттық мәдениетті сақтау және насихаттау:

- Сазсырнай аспабын меңгеру арқылы мұғалімдер қазақтың дәстүрлі музыкасын сақтап, оны оқушыларға үйрету арқылы ұлттық мәдениетті насихаттауға ықпал етеді. Бұл мұғалімдердің тек орындаушылық қана емес, мәдениет сақтаушы ретіндегі рөлін де нығайтады.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 12

Қорытындылай келе, сазсырнай аспабы бойынша оқыту нәтижелері мұғалімдердің күнделікті жұмыс тәжірибесін жақсартып, олардың кәсіби деңгейін көтереді. Бұл, өз кезегінде, оқу процесінің сапасын арттырып, ұлттық өнердің дамуына үлес қосады.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Сазсырнай аспабын оқыту бағдарламасының құрылымы мен мазмұны сазсырнайды теориялық және практикалық тұрғыдан толық меңгеруге бағытталған. Бағдарламаны тиімді меңгеру үшін оны модульдерге бөлу оқыту процесін жүйелі әрі түсінікті етеді. Төменде сазсырнай аспабы бойынша оқыту бағдарламасының мүмкін құрылымы мен мазмұны көрсетілген.

1. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны:

- Сазсырнайдың тарихы мен дамуы.
- Қазақтың дәстүрлі музыкалық аспаптары арасында сазсырнайдың орны.
- Сазсырнайды орындаушылық өнер ретінде меңгерудің маңызы мен ерекшеліктері.

2. Модульдерге бөлу:

1-модуль: Сазсырнай аспабының теориялық негіздері

- Модуль мазмұны:
 1. Сазсырнайдың шығу тарихы мен таралу аймақтары.
 2. Аспаптың құрылымы: материалы, пішіні, дыбыс шығару тетігі.
 3. Дыбыс шығару принциптері және сазсырнайдың музыкалық мүмкіндіктері.
 4. Ноталық жүйе және сазсырнайға арналған партитураларды оқу.
 5. Қазақтың дәстүрлі күйлері мен әндерін сазсырнайға лайықтап орындау ерекшеліктері.
- Модульдің мақсаты:
 - Сазсырнай аспабы туралы толық теориялық білім беру.
 - Оқушылардың музыкалық терминдермен таныстырып, ноталарды түсінуге үйрету.

2-модуль: Орындаушылық шеберліктің негіздері

- Модуль мазмұны:
 1. Сазсырнайды дұрыс ұстау және дем алуды бақылау техникасы.
 2. Дыбыстың сапасын жақсарту әдістері: мундштукпен жұмыс, демді пайдалану.
 3. Қарапайым шығармаларды орындау: дыбыстардың тазалығын және ұзақтығын қадағалау.
 4. Түрлі техникалық әдістер (қысқа және ұзақ дыбыстар, легато, стаккато).
- Модульдің мақсаты:
 - Орындаушылық техника негіздерін меңгерту.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 13

- Шығармаларды орындау барысында дұрыс дем алып, дыбыс шығаруды бақылауды үйрету.

3-модуль: Қазақ халық музыкасы және сазсырнай репертуары

- Модуль мазмұны:

1. Қазақтың халық әндері мен күйлерін сазсырнайға бейімдеу.
2. Сазсырнайға арналған дәстүрлі музыкалық шығармаларды орындау.
3. Сазсырнай репертуарындағы белгілі туындыларды меңгеру.
4. Музыкалық шығармаларды талдау және олардың ерекшеліктерін түсіну.

- Модульдің мақсаты:

- Ұлттық музыкалық репертуармен таныстыру.
- Сазсырнайда қазақтың дәстүрлі әндері мен күйлерін орындауға үйрету.

4-модуль: Орындаушылық шеберлікті жетілдіру

- Модуль мазмұны:

1.Күрделі шығармаларды орындау техникасы: артикуляция, фразировка, динамика.

2. Сазсырнайда концерттік бағдарламалар дайындау.

3.Шығармашылық эксперименттер: түрлі музыкалық стильдерде (халық, заманауи) сазсырнайды қолдану.

4.Орындаушылық шеберлікті бағалау критерийлері.

- Модульдің мақсаты:

- Орындаушылық қабілеттерді кәсіби деңгейде жетілдіру.
- Түрлі стильдер мен жанрларда сазсырнайды орындап, шығармашылық қабілетті дамыту.

5-модуль: Педагогикалық әдістемелер және оқыту практикасы

- Модуль мазмұны:

1. Сазсырнайды оқыту әдістемесі: сабақ жоспарын құру, оқыту әдістерін таңдау.

2. Оқушылардың деңгейін бағалау және жеке оқу жоспарларын жасау.

3. Педагогикалық шеберлік: жеке және топтық сабақтар өткізу әдістері.

4. Сазсырнай бойынша үйрету процесіндегі проблемалар және оларды шешу жолдары.

- Модульдің мақсаты:

- Мұғалімдерге арналған педагогикалық әдістемелерді меңгерту.
- Сазсырнайды үйрету барысында қолданылатын әдістерді дамыту және оқыту тәжірибесін жетілдіру.

6-модуль: Шығармашылық және концерттік қызмет

- Модуль мазмұны:

1.Шығармашылық жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру.

2.Концерттік қойылымдар дайындау: сазсырнайда жеке немесе ансамбльдік орындау.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 14

3.Орындаушылық өнерді насихаттау: қоғамдық іс-шараларға қатысу, концерттік бағдарламалар құру.

4.Жаңа музыкалық бағыттарды зерттеу және өз репертуарына қосу.

- Модульдің мақсаты:

-Сазсырнайда жеке орындаушылық және ансамбльдік концерттер ұйымдастыру қабілетін дамыту.

-Шығармашылық жобаларды жүзеге асыру арқылы мәдени шараларға белсенді қатысу.

3.Бағдарламаның күтілетін нәтижелері:

Осылайша Бағдарламаның оқу-тақырыптық жоспары жоғары және орта кәсіптік білім беру базасында білім беру ұйымының бейіні бойынша барлық деңгейдегі педагогтардың біліктілігін арттырудың мақсаттары мен міндеттеріне жауап беру, олардың жан-жақты кәсіби дамуын қамтамасыз ету үшін мұқият құрылымдалған. оқушылардың оқу нәтижелерін жақсарту.

Оқу процесі 3 және 4 кестелердегі Бағдарлама жоспарына сәйкес ұйымдастырылған.

Бағдарлама жоспары (80 сағат – оффлайн білім беру)

Кесте 3

№	Сабақтың тақырыбы	Толық күнді оқыту, 80 сағат				Барлығы
		Теориялық сабақ	Практикалық сабақ	Жұмысты қорғау	Тестілеу	
	Диагностикалық тестілеу				1	1
	Модуль 1. Сазсырнай аспабының теориялық негіздері	4	3			7
1.1	Сазсырнайдың шығу тарихы мен таралу аймақтары. Аспаптың құрылымы: материалы, пішіні, дыбыс шығару тетігі.	2	1			
1.2	Дыбыс шығару принциптері және сазсырнайдың музыкалық мүмкіндіктері. Ноталық жүйе және	1	1			

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 15

	сазсырнайға арналған партитураларды оқу.					
1.3	Қазақтың дәстүрлі күйлері мен әндерін сазсырнайға лайықтап орындау ерекшеліктері.	1	1			
Модуль 2. Орындаушылық шеберліктің негіздері		4	5			9
2.1	Сазсырнайды дұрыс ұстау және дем алуды бақылау техникасы. Дыбыстың сапасын жақсарту әдістері: мундштукпен жұмыс, демді пайдалану.	1	1			
2.2	Қарапайым шығармаларды орындау: дыбыстардың тазалығын және ұзақтығын қадағалау	2	2			
2.3	Түрлі техникалық әдістер (қысқа және ұзақ дыбыстар, легато, стаккато).	1	2			
Модуль 3. Қазақ халық музыкасы және сазсырнай репертуары		6	15			21
3.1	Қазақтың халық әндері мен күйлерін сазсырнайға бейімдеу	2	5			
3.2	Сазсырнайға арналған дәстүрлі музыкалық шығармаларды орындау	2	5			
3.3	Сазсырнай репертуарындағы белгілі туындыларды меңгеру.	1	2			
3.4	Музыкалық шығармаларды талдау және олардың ерекшеліктерін түсіну.	1	3			
Модуль 4. Орындаушылық шеберлікті жетілдіру.		7	10			17
4.1	Күрделі шығармаларды орындау техникасы: артикуляция, фразировка, динамика.	2	3			
4.2	Сазсырнайда аспабында концерттік бағдарламалар дайындау.	2	2			

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 16

4.3	Шығармашылық эксперименттер: түрлі музыкалық стильдерде (халық, заманауи) сазсырнайды қолдану.	2	3			
4.4	Орындаушылық шеберлікті бағалау критерийлері.	1	2			
Модуль 5. Педагогикалық әдістемелер және оқыту практикасы		4	5			9
5.1	Сазсырнайды оқыту әдістемесі: сабақ жоспарын құру, оқыту әдістерін таңдау.	1	2			
5.2	Оқушылардың деңгейін бағалау және жеке оқу жоспарларын жасау.	1	1			
5.3	Педагогикалық шеберлік: жеке және топтық сабақтар өткізу әдістері.	1	1			
5.4	Сазсырнай бойынша үйрету процесіндегі проблемалар және оларды шешу жолдары.	1	1			
Модуль 6. Шығармашылық және концерттік қызмет		7	6	2		15
6.1	Шығармашылық жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру.	2	2			
6.2	Концерттік қойылымдар дайындау: сазсырнайда жеке немесе ансамбльдік орындау.	2	1			
6.3	Орындаушылық өнерді насихаттау: қоғамдық іс-шараларға қатысу, концерттік бағдарламалар құру.	2	2			
6.4	Жаңа музыкалық бағыттарды зерттеу және өз репертуарына қосу.	1	1			
Қорытынды тестілеу					1	1
Барлығы		32	44	2	2	80

Бағдарлама жоспары (80 сағат – онлайн білім беру)

Кесте 4

№	Сабақтың тақырыбы	Толық күнді оқыту, 80 сағат				Барлығы
		Теориялық сабақ	Практикалық сабақ	Жұмысты қорғау	Тестілеу	
Диагностикалық тестілеу					1	1
Модуль 1. Сазсырнай аспабының теориялық негіздері		4	3			7
1.1	Сазсырнайдың шығу тарихы мен таралу аймақтары. Аспаптың құрылымы: материалы, пішіні, дыбыс шығару тетігі.	1	1			
1.2	Дыбыс шығару принциптері және сазсырнайдың музыкалық мүмкіндіктері. Ноталық жүйе және сазсырнайға арналған партитураларды оқу.	2	1			
1.3	Қазақтың дәстүрлі күйлері мен әндерін сазсырнайға лайықтап орындау ерекшеліктері.	1	1			
Модуль 2. Орындаушылық шеберліктің негіздері		4	6			10
2.1	Сазсырнайды дұрыс ұстау және дем алуды бақылау техникасы. Дыбыстың сапасын жақсарту әдістері: мундштукпен жұмыс, демді пайдалану.	1	2			
2.2	Қарапайым шығармаларды орындау: дыбыстардың тазалығын және ұзақтығын қадағалау	2	2			
2.3	Түрлі техникалық әдістер (қысқа және ұзақ дыбыстар, легато, стаккато).	1	2			

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 18

Модуль 3. Қазақ халық музыкасы және сазсырнай репертуары		15	6			21
3.1	Қазақтың халық әндері мен күйлерін сазсырнайға бейімдеу	5	2			
3.2	Сазсырнайға арналған дәстүрлі музыкалық шығармаларды орындау	5	2			
3.3	Сазсырнай репертуарындағы белгілі туындыларды меңгеру.	2	1			
3.4	Музыкалық шығармаларды талдау және олардың ерекшеліктерін түсіну.	3	1			
Модуль 4. Орындаушылық шеберлікті жетілдіру.		10	7			17
4.1	Күрделі шығармаларды орындау техникасы: артикуляция, фразировка, динамика.	3	2			
4.2	Сазсырнайда аспабында концерттік бағдарламалар дайындау.	2	2			
4.3	Шығармашылық эксперименттер: түрлі музыкалық стильдерде (халық, заманауи) сазсырнайды қолдану.	3	2			
4.4	Орындаушылық шеберлікті бағалау критерийлері.	2	1			
Модуль 5. Педагогикалық әдістемелер және оқыту практикасы		6	5			11
5.1	Сазсырнайды оқыту әдістемесі: сабақ жоспарын құру, оқыту әдістерін таңдау.	2	1			
5.2	Оқушылардың деңгейін бағалау және жеке оқу жоспарларын жасау.	1	1			
5.3	Педагогикалық шеберлік: жеке және топтық сабақтар өткізу әдістері.	2	2			
5.4	Сазсырнай бойынша үйрету процесіндегі проблемалар және оларды шешу жолдары.	1	1			
Модуль 6. Шығармашылық және концерттік қызмет		5	5	2		12

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 19

6.1	Шығармашылық жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру.	1	2			
6.2	Концерттік қойылымдар дайындау: сазсырнайда жеке немесе ансамбльдік орындау.	2	1			
6.3	Орындаушылық өнерді насихаттау: қоғамдық іс-шараларға қатысу, концерттік бағдарламалар құру.	1	1			
6.4	Жаңа музыкалық бағыттарды зерттеу және өз репертуарына қосу.	1	1			
Қорытынды тестілеу					1	1
Барлығы		44	32	2	2	80

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Құрманғазы атындағы ҚҰК-да біліктілікті арттыру тыңдаушылары үшін оқу процесін ұйымдастыру оқытудың дәстүрлі нысандары мен заманауи жұмыс әдістерін біріктіретін жүйелі тәсілді көздейді. Консерваторияда музыканттардың білім беру, шығармашылық және зерттеу қызметі үшін үлкен мүмкіндіктер бар, бұл тыңдаушыларға өздерінің кәсіби дағдыларын кеңейтуге және тереңдетуге, сазсырнайшылық шеберлік саласындағы құзыреттілікті арттыруға мүмкіндік береді.

Оқу процесінің негізгі құрамдас бөліктерінің бірі дәрістер мен семинарлар болып табылады. Дәрістерді консерваторияның жетекші оқытушылары, сондай-ақ шақырылған сарапшылар жүргізеді.

Оқу процесін ұйымдастыруда тыңдаушылар тәжірибелі орындаушылар мен консерватория педагогтарының жұмысын бақылай алатын, ал белгілі бір жағдайларда концерттік бағдарламаға, шеберлік сыныбына орындаушы ретінде қатыса алатын практикалық сабақтарға маңызды назар аударылады.

Тыңдаушылардың өзіндік жұмысына көмек консерваторияның медиатекасымен қамтамасыз етіледі, онда көрнекті орындаулардың аудио және бейнежазбалары, мұрағаттық материалдар мен оқу бейнероликтері шоғырланған. Курс тыңдаушылары музыкалық шығармалардың әртүрлі интерпретацияларына қол жеткізе алады, есту мен ырғақты қалыптастыру үшін музыкалық редакторлар немесе тренажерлар сияқты заманауи оқу бағдарламалары мен қосымшаларын қолдана отырып, орындаушылық техниканы үйрене алады.

Консерватория кітапханасы білім беру процесіне енгізілген және тыңдаушыларға ноталық әдебиеттерге, ЖОО оқытушыларының оқу-әдістемелік және ғылыми жұмыстарының базасына қол жеткізуге мүмкіндік береді. Әр түрлі дәуірлердегі музыкалық шығармалардың сирек басылымдарымен танысуға мүмкіндік беріледі.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 20

Процесті ұйымдастырудың бірегей әдісі – тыңдаушының консерватория оқытушысымен жеке консультациялары кезінде жүзеге асырылатын тәжірибе алмасу, онда тыңдаушылар концерттік бағдарламаларды оқыту және дайындау бойынша құнды кеңестер ала алады. Топтық пікірталастар консерватория кафедраларының отырыстарында, сондай-ақ дөңгелек үстелдер барысында оқыту бейіні бойынша оқу-әдістемелік және ғылыми жұмыстарды талқылауға қатысу арқылы іске асырылады.

Консерватория тыңдаушыларға ЖОО-ның белсенді музыкалық өміріне, шақырылған музыканттардың қатысуымен өтетін концерттерді қоса алғанда, күн сайын үш концерт залдарында өткізілетін сыныптық және есептік концерттерге қатысуды қамтамасыз етеді.

Біліктілікті арттыру курсы аясында оқыту жоғары санаттағы музыкалық аспаптармен (Steinway & Sons, Fazioli, Yamaha, Bluthner және т.б.) жабдықталған оқу аудиторияларында өтеді. Тыңдаушылардың қарамағында курсты өту кезінде аспапты жалға алуға болатын музыкалық аспаптар қоймасы бар.

Сонымен қатар, консерватория ғылыми-педагогикалық конференциялар мен көрмелер ұйымдастырады. Тыңдаушылар консерваторияның кез келген оқытушысымен дәстүр мен инновацияның өзекті мәселелері бойынша кеңес алуға, өз таңдауы бойынша профессор-оқытушылар құрамының сабақтарына қатысуға мүмкіндігі бар.

Осылайша, Құрманғазы атындағы ҚҰК-да оқу үдерісін ұйымдастыру тыңдаушылардың кәсіби өсуі үшін қажетті жағдайларды қамтамасыз етеді, оларға педагогикалық шеберлік пен орындаушылықтың өсуіне мүмкіндік береді.

Біліктілікті арттыру курстары келесі режимде ұйымдастырылады:

1) ұзақтығы 80 академиялық сағатты құрайтын Бағдарлама жоспарына сәйкес күндізгі оқу нысаны

2) ұзақтығы 80 академиялық сағатты құрайтын Бағдарлама жоспарына сәйкес онлайн оқыту

Офлайн оқыту режиміндегі оқу процесі оқытудың және бағалаудың келесі түрлерін қамтиды:

- теориялық;
- практикалық;
- тестілеу.

Онлайн оқыту режиміндегі білім беру процесі оқыту мен бағалаудың келесі нысандары мен әдістерін қамтиды:

- теориялық;
- практикалық;
- тестілеу.

Офлайн оқыту режиміндегі білім беру процесі оқытудың әртүрлі нысандарына, соның ішінде аудиториялық сабақтарға қатысуға, шеберлік сыныптарына, ғылыми конференцияларға қатысуға (біліктілікті арттырудан өту кезеңінде өткізілген

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 21

жағдайда), ашық сабақтарға, концерттерге, вебинарларға, интерактивті дәрістерге, топтық пікірталастарға, практикалық тапсырмаларға, рөлдік ойындарға және кейстерді талдауға негізделеді. Оқу процесінде маңызды орынды тыңдаушылардың сыни ойлауы мен проблемаларды шешу дағдыларын дамытуға көмектесетін проблемалық оқыту және зерттеу әдістері алады. Сонымен қатар, интерактивті өзара әрекеттесу үшін мультимедиялық презентациялар мен цифрлық платформаларды қоса алғанда, заманауи білім беру технологияларын қолдану көзделеді.

Онлайн оқыту режимінде оқытудың айрықша ерекшелігі – оқу процесін өзара әрекеттесу және қолдау үшін цифрлық платформалар мен құралдарды пайдалану. Бұған виртуалды сабақтар, бейнеконференциялар, онлайн пікірталас форумдары, интерактивті оқу материалдары және тесттер кіреді. Онлайн оқыту кез келген уақытта және кез келген жерден оқу материалдарына қол жеткізуді қамтамасыз ете отырып, әрбір тыңдаушының жеке қажеттіліктеріне оқу процесін икемді түрде бейімдеуге мүмкіндік береді, бұл оқуға белсенділік пен мотивацияны арттыруға ықпал етеді.

Консерваторияда біліктілікті арттыру бағдарламасының оқу процесін ұйымдастырудың негізгі нысаны жеке сабақ болып табылады. Оқыту әдісін таңдау курс тыңдаушысының жеке ерекшеліктері мен қабілеттеріне, музыкалық даму деңгейіне және өмірлік психологиялық тәжірибеге байланысты. Біліктілікті арттыру курстарының жұмысында практикалық – жеке, топтық – теориялық, аралас формалар сияқты сабақтың әртүрлі формалары қолданылады. Бағдарлама шеңберінде оқыту стратегиясы әр түрлі деңгейдегі төрт-бес педагогтан тұратын шағын топтарда ұйымдастырылады.

Оқыту мен оқудың нысандары мен әдістерінің сипаты икемді, инновациялық және студентке бағытталған білім беру ортасын құруға ықпал етеді, онда студенттер оқу үдерісіне және шешім қабылдауға белсенді қатысады.

Тыңдаушыларға оқу материалын алдын ала зерделеу, білім беру бағдарламасының жекелеген блоктарын өз бетінше игеру немесе күндізгі оқудан өткен материалды бекіту үшін қосымша материал ұсынылады.

Курстар басталғаннан бастап тыңдаушылардан қоғамдастыққа тіркелу сұралады, яғни оқытушылар мен мұғалімдердің онлайн-қауымдастықтары құрылады, онда олар тәжірибе алмасады, сұрақтар қояды, материалдармен бөліседі және сабақтан тыс уақытта өзара әрекеттесуді қолдайды.

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету.

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету курстың оқу-әдістемелік материалдарымен ұсынылады, олар мыналарды қамтиды:

- оқудан өту үшін оқу-білім беру бағдарламасы және сабақ күнтізбесі;

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 22

– бағдарламаның мазмұнымен және маңызды көздер тізімімен толықтырылған құрылымдық материалдардың жинағын немесе инфотекасын қамтамасыз ететін тыңдаушының кейсі;

– курстық оқу кезінде қолданатын тыңдаушының күнделігі;

– бағалау құжаты – курс тыңдаушыларының білімі мен дағдыларын бағалау көрсеткіші, тесттер, курсты аяқтағаннан кейін бақылау және қорытынды тексерулер жүргізуге арналған практикалық тапсырмалар мен кейстер;

– электрондық онлайн-құралдар – интерактивті база, қосымша материалдарды, оқу-білім беру құжатын меңгеру жөніндегі тапсырмаларды, тестілерді, форумдарды, талқылауға арналған конференцияларды және тыңдаушылардың оқуы мен өзіндік жұмысына арналған басқа да құралдарды қамтамасыз ететін толықтырулар мен веб-сайттар.

Зерттелетін модульдердің негізгі мазмұны және өзін-өзі бағалау критерийлерін көрсететін нәтижелер 5-кестеде келтірілген.

Кесте 5

Модуль	Негізгі мазмұны, оның ішінде оқу материалын меңгеру міндеті	Өзін-өзі бағалау критерийлерін көрсететін нәтижелер
Модуль 1. Сазсырнай аспабының теориялық негіздері	1.1 Сазсырнайдың шығу тарихы мен таралу аймақтары. Аспаптың құрылымы: материалы, пішіні, дыбыс шығару тетігі.	Сазсырнай аспабы туралы толық теориялық білім беру.
	1.2 Дыбыс шығару принциптері және сазсырнайдың музыкалық мүмкіндіктері. Ноталық жүйе және сазсырнайға арналған партитураларды оқу.	Оқушылардың музыкалық терминдермен таныстырып, ноталарды түсінуге үйрету.
	1.3 Қазақтың дәстүрлі күйлері мен әндерін сазсырнайға лайықтап орындау ерекшеліктері.	
Модуль 2. Орындаушылық шеберліктің негіздері	2.1 Сазсырнайды дұрыс ұстау және дем алуды бақылау техникасы. Дыбыстың сапасын жақсарту әдістері:	Орындаушылық техника негіздерін меңгеру.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 23

	мундштукпен жұмыс, демді пайдалану.	
	2.2 Қарапайым шығармаларды орындау: дыбыстардың тазалығын және ұзақтығын қадағалау	Шығармаларды орындау барысында дұрыс дем алып, дыбыс шығаруды бақылау
	2.3 Түрлі техникалық әдістер (қысқа және ұзақ дыбыстар, легато, стаккато).	
Модуль 3. Қазақ халық музыкасы және сазсырнай репертуары	3.1 Қазақтың халық әндері мен күйлерін сазсырнайға бейімдеу	Ұлттық музыкалық репертуармен танысу.
	3.2 Сазсырнайға арналған дәстүрлі музыкалық шығармаларды орындау	Сазсырнайда қазақтың дәстүрлі әндері мен күйлерін орындауға үйрену.
	3.3 Сазсырнай репертуарындағы белгілі туындыларды меңгеру.	
	3.4 Музыкалық шығармаларды талдау және олардың ерекшеліктерін түсіну.	
Модуль 4. Орындаушылық шеберлікті жетілдіру.	4.1 Күрделі шығармаларды орындау техникасы: артикуляция, фразировка, динамика.	Орындаушылық қабілеттерді кәсіби деңгейде жетілдіру.
	4.2 Сазсырнайда аспабында концерттік бағдарламалар дайындау.	
	4.3 Шығармашылық эксперименттер: түрлі музыкалық стильдерде (халық, заманауи) сазсырнайды қолдану.	Түрлі стильдер мен жанрларда сазсырнайды орындап, шығармашылық қабілетті дамыту

	4.4 Орындаушылық шеберлікті бағалау критерийлері.	
Модуль 5. Педагогикалық әдістемелер және оқыту практикасы	5.1 Сазсырнайды оқыту әдістемесі: сабақ жоспарын құру, оқыту әдістерін таңдау.	Мұғалімдерге арналған педагогикалық әдістемелерді меңгеу.
	5.2 Оқушылардың деңгейін бағалау және жеке оқу жоспарларын жасау.	Сазсырнайды үйрету барысында қолданылатын әдістерді дамыту және оқыту тәжірибесін жетілдіру.
	5.3 Педагогикалық шеберлік: жеке және топтық сабақтар өткізу әдістері.	
	5.4 Сазсырнай бойынша үйрету процесіндегі проблемалар және оларды шешу жолдары.	
Модуль 6. Шығармашылық және концерттік қызмет	6.1 Шығармашылық жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру.	Шығармашылық жобаларды жүзеге асыру арқылы мәдени шараларға белсенді қатысу.
	6.2 Концерттік қойылымдар дайындау: сазсырнайда жеке немесе ансамбльдік орындау.	Сазсырнайда жеке орындаушылық және ансамбльдік концерттер ұйымдастыру қабілетін дамыту.
	6.3 Орындаушылық өнерді насихаттау: қоғамдық іс-шараларға қатысу, концерттік бағдарламалар құру.	
	6.4 Жаңа музыкалық бағыттарды зерттеу және өз репертуарына қосу.	
	Жобаны қорғау.	Дәстүрлі музыканың негізгі бағыттарының зерттелген критерийлері мен дағдыларын көрсету.

8. Оқыту нәтижелерін бағалау

Тыңдаушыларды бағалау сабақты өткізу барысында (ағымдағы бағалау) және курстың соңында (қорытынды бағалау) жүргізіледі және келесі әдістер негізінде жүзеге асырылады:

- формативті бағалау (БА курстарына қатысу, барлық модульдер бойынша практикалық және теориялық жұмыстарды бағалау);
- жиынтық бағалау (тестілеу, жалпы балл).

Курс модульдерін игеру қорытындысы бойынша тыңдаушылар қорытынды тестілеуден өтеді. Бағаланатын практикалық жұмыстар:

- белгілі бір күйшілік мектеп мысалында тартыс кезінде пайда болған 2-3 күйдің шығу тарихын айта отырып бейнежазбаға түсіру;
- таңдалған білім беру бағдарламасының тақырыбына эссе;
- авторлық курс тақырыбы бойынша әдістемелік баяндамалар немесе ашық сабақтар.

Тыңдаушылар өткен авторлық курс бойынша тапсырмаларды жеке дайындайды. Тапсырмаларды орындау барысында тыңдаушыға оқытушы тарапынан топтық немесе жеке түрінде консультациялық көмек көрсетіледі. Тапсырмалар кестеге сәйкес тапсырылады, жетілдіру жолдарын көрсете отырып, егжей-тегжейлі кері байланыс үшін мүмкіндік беріледі.

Қорытынды жұмысты бағалау үшін (таңдау бойынша) келесі критерийлер бөлінеді:

- 0 балл-орындалмаған;
- 50-74 балл - ішінара орындалған;
- 74-100 балл-толық орындалды.

Орындалған қорытынды жұмыс бойынша ең жоғары балл саны 100 балл, мұндағы:

- 1) «Өте жақсы»: 85-100 %;
- 2) «Жақсы»: 75-84 %;
- 3) «Қанағаттанарлық»: 50-74 %.

Қорытынды баға сабаққа қатысудың барлық баллдарын, сабақ барысында көрсетілген белсенділікті, практикалық тапсырмалардың нәтижелерін, қорытынды жұмысты қорғауды қорытындылау негізінде қалыптастырылады. Оқу жетістіктерін бағалау критерийлерінің үлестік арақатынасы сабаққа қатысу үшін 10%, белсенділік үшін 40% және қорытынды жұмыс үшін 50% құрайды.

Қорытынды тестілеуге біліктілікті арттыру курсының кестесі бойынша барлық сабақтардың кемінде 80%-ына қатысқан және қорытынды тестілеуден өткен студенттер жіберіледі.

Тыңдаушылардың белсенділігін және олардың практикалық жұмысын бағалау күн сайын жүргізіледі. Әр позиция бойынша ең жоғары баға-20 балл. Осылайша, формативті бағалау ұпайы 40 құрайды.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 26

Жиынтық бағалау баллы тестілеу қорытындыларын ескере отырып айқындалады.

Қорытынды орташа 50 және одан жоғары балл алған тыңдаушыға сертификат беріледі.

9. Курстан кейінгі қолдау

Педагог қызметін курстан кейінгі қолдау-бұл курстан кейінгі қызметіне мониторинг жүргізу және курстан кейінгі кезеңде консультациялық және әдістемелік көмек көрсету арқылы біліктілікті арттыру курстары шеңберінде алынған кәсіби құзыреттіліктерді жетілдіруді дамытуды жүзеге асыратын іс-шаралар механизмін біріктіретін нақты құрылған алгоритм. Бұл алгоритмнің нәтижесі-мұғалімнің біліктілік дағдыларын түсіну, теорияны практикада қолдану, жеке өсуді жетілдіру, кәсіби жетістіктер.

Педагогты курстан кейінгі қолдаудың **мақсаты** – курстан кейінгі кезеңде мұғалімнің кәсіби қызметін тиімді жақсартуды жүзеге асыру, жүзеге асыруда әдістемелік көмек көрсету.

Курстан кейінгі қолдау **міндеттері**:

1. біліктілікті арттырудың курстық және курстан кейінгі кезеңінің ұзақтығын қолдау;

2. мұғалімге теориялық білімді практикада қолдануға көмектесу;

3. әрі қарай кәсіби өсу үшін жеке білім беру траекторияларын жоспарлау;

Педагог қызметін курстан кейінгі қолдауды жүзеге асыру **нысандары**:

1. тыңдаушыларға олардың педагогикалық және диагностикалық қызметінде әдістемелік және сараптамалық көмек көрсету;

2. педагогикалық және зерттеу қызметінің қорытынды жұмыстарын іске асыру мен дайындауда сараптамалық көмек көрсету;

3. тәжірибе алмасу бойынша іс-шараларды (семинарлар, дөңгелек үстелдер, ашық сабақтар, конференциялар және басқа да білім беру іс-шаралары) ұйымдастыруға көмектесу.

Курстан кейінгі қолдау бірнеше кезеңдерде жүзеге асырылады:

Бірінші кезең. Тәлімгермен бірге курс тыңдаушылары курстан кейінгі кезеңде педагогты дамыту үшін қажетті құзыреттіліктерді анықтайды және күтілетін нәтижелерді анықтайды.

Екінші кезең. Курс тыңдаушылары курстан кейінгі практикада өздерінің кәсіби құзыреттіліктерін дамытудың жеке траекториясының жоспарын қалыптастырады. Курс тәлімгері бар қиындықтар бойынша тыңдаушылардың өтінімі бойынша жеке консультациялар ұйымдастыруды көздейді.

Үшінші кезең. Тыңдаушы жеке жоспарда айқындалған іс-шараларды жүзеге асырады. Тәлімгер курстан кейінгі кезеңде жеке кеңес беруді ұйымдастыру, жоспарланған іс-шараларды ұйымдастыруға және орындауға көмектесу,

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 27

мұғалімнің жеке жоспарын орындау нәтижелерін анықтау және сындарлы кері байланысты жүзеге асыру арқылы мұғалімді қолдайды.

Төртінші кезең. Курстан кейінгі қолдау қорытындысы бойынша тыңдаушы мақалалар әзірлейді және жариялайды, БА курсының мәселелері бойынша әдістемелік баяндамалар және басқа да жұмыстар жасайды. Бұл материалдар орындаушылық өнер саласындағы кәсіби құзыреттілік деңгейін арттыруға бағытталған тәжірибе мен практикалық ұсыныстармен алмасуға қызмет етеді. Бұл тәсіл білім мен дағдыларды тереңдетуге, сондай-ақ осы салада үздіксіз дамуға ұмтылатын мамандар қауымдастығын құруға ықпал етеді.

Курстан өткен және алған білімдерін, іскерліктері мен дағдыларын практикада табысты қолданатын педагогтар тәжірибе алмасу жөніндегі іс-шараларға қатысуға тартылады, онда олардың жетістіктері мен кәсіби тәжірибесі көпшілік алдында танылады.

Тыңдаушыларды курстан кейінгі қолдауды іске асырудың ұсынылатын нысандары 6-кестеде көрсетілген.

6 кесте

№	Атауы	Толтыру формасы
1	Біліктілікті арттыру курстарына жоспарланған сабақты/сессияны өткізу.	Ашық сабақ-сабақ
2	Құрманғазы атындағы ҚҰК профессорлары, оқытушылардың әртүрлі мамандықтар бойынша шеберлік сабақтарына қатысу.	Шеберлік сыныптар
3	Білім беру ұйымдарында/қалада/облыста тәжірибе алмасу мақсатында конференциялар мен семинарлар өткізу.	Іс-шараның жоспары және хаттамасы
4	Дәстүрлі өнер саласындағы негізгі бағыттарды насихаттау мақсатында тәжірибе алмасу.	Бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдар
5	Дайындалған мұғалімдер тәжірибесінің негізгі тенденцияларын енгізу нәтижелері бойынша дөңгелек үстел өткізу (оқытудан кейін 1 күнтізбелік жыл).	Іс-шара жоспары және есеп беру
6	Авторлық курс тақырыбы бойынша әдістемелік баяндама жазу	Есеп, хабарлама

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 28

7	Сазсырнай ойнау өнерінің тәжірибеде жүзеге асырылған негізгі бағыттарының қорытындысы бойынша дөңгелек үстел өткізу (оқытудан кейін 1 күнтізбелік жыл)	Дөңгелек үстелдің жоспары мен хаттамасы
---	--	---

Курстан кейінгі мониторинг

Педагогтердің курстан кейінгі қызметін бақылау, диагностикалау және бағалау курстан кейінгі мониторинг арқылы жүзеге асырылады.

Курстан кейінгі мониторингтің **мақсаты** – тыңдаушылардың кәсіби қызметінің нақты жағдайын Құрманғазы атындағы ҚҰК біліктілікті арттыру бөлімінің курстар бағдарламасының күтілетін қорытындыларымен салыстыру, оның ішінде офлайн оқыту форматын қоса алғанда, курстан кейінгі сүйемелдеу диагностикасының және тиімділік мониторингінің нәтижелері бойынша білім беру бағдарламаларын жаңғырту туралы шешімді бекіту.

Курстан кейінгі мониторингтің **міндеттері**:

1. Құрманғазы атындағы ҚҰК білім беру бағдарламалары бойынша курстардан өткен тыңдаушылардың курстан кейінгі қызметі туралы негізделген және нақты ақпаратты қамтамасыз ету;
2. Ақпаратты жинау, жүйелеу және диагностикалау әдістерін құру және іске асыру;
3. Құрманғазы атындағы ҚҰК курстарының білім беру бағдарламаларын жетілдіру және түзету.

Курстан кейінгі мониторинг пәні білікті педагогтың кәсіби қызметі болып табылады.

Курстан кейінгі мониторингті жүзеге асыру келесі әрекеттерді іске асыруды көздейді:

1. мәліметтер жинау үшін сауалнамалар жасау;
2. оқытушылардың сауалнамасын ұйымдастыру;
3. курстан кейінгі қолдау үшін қолданылатын мәліметтерді жинау;
4. мәліметтерді өңдеу және сақтау;
5. есепті жүзеге асыру.

Курстан кейінгі мониторинг нысандары: сауалнама, ақпаратты сұрыптау, деректерді статистикалық өңдеу, ақпаратты зерттеу және диагностикалау.

Курстан кейінгі мониторинг заманауи инновациялық технологияларды белсенді енгізуді көздейді.

Курстан кейінгі мониторинг үшін қолданылатын деректерді, ақпаратты жинау және өңдеу курстар басталғанға дейін құрылған Whats ' App топтары арқылы Құрманғазы атындағы ҚҰК-да курстарды аяқтаған оқытушылармен байланыс арқылы жүзеге асырылады.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 29

Біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларына түзетулер енгізу курстан кейінгі мониторингтің негізгі мақсаты болып табылады.

Құрманғазы атындағы ҚҰК біліктілікті арттыру бөлімі курстардың оқытушылардың профессорлық құзыреттілігіне әсері туралы сауалнама жүргізеді.

Педагогтің жеке жоспарын және курстан кейінгі қолдау есебін (ККҚ) жасау бойынша ұсынымдар

Курс тақырыбы: _____

Курсты өткен күндер: _____

Курс оқытушысының аты-жөні: _____

Тыңдаушының аты-жөні: _____

ККҚ-дың жеке жоспарын жасау кезінде өткізілетін күнін көрсете отырып, курстардан өткеннен кейін бір жыл ішінде өткізу жоспарланатын іс-шаралар көрсетіледі.

Жоспарланған іс-шаралардың болжамды мазмұны: ашық сабақ (тақырыпты көрсете отырып), шеберлік сынып, дөңгелек үстел, біліктілікті арттыру курсының тақырыбы бойынша семинар өткізу, БА курсының тақырыбы бойынша вебинар өткізу, біліктілікті арттыру курстарының мәселелері бойынша әдістемелік баяндама жазу, концерттер, тәжірибе алмасу, өз музыкалық шығармаларын жасау, рефлексивті есеп және т. б.

Курстан кейінгі қызмет бойынша есеп нысаны

Курс тақырыбы: _____

Курсты өткен күндер: _____

Курс оқытушысының аты-жөні: _____

Тыңдаушының аты-жөні: _____

№	Іс-шара	Өткізу уқыты	Қысқаша мазмұны	Растайтын ақпарат (фото, сілтеме және т.б.)
1				
2				
3				
4				

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 30

5				
---	--	--	--	--

Қолы_____

Почта: conservatory.pk@mail.ru

**«Сазсырнай аспабында орындаушылық өнері»
бағдарламасын тыңдаушының
ҚОРЫТЫНДЫ БАҒАЛАУ ПАРАҒЫ**

Топ жетекшісі:_____

Оқу кезеңі:_____

Тыңдаушының аты-жөні	Қалыптастырушы бағалау						Қорытынды тестілеу	Қорытынды орташа балл	Сертификаттау бойынша нұсқаулықтар
	Сабақтарға қатысу	Модуль 1 (7 сағат)	Модуль 2 (9 сағат)	Модуль 3 (8 сағат)	Модуль 4 (11 сағат)	Модуль 5 (5 сағат)			
	10 балл	7 б.	9 б.	9 б.	11 б.	5 б.	50 балл	100 балл	Ұсыныл ады/ұсынылмайды
		40 балл							

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 31

1								
2								
3								
4								
5								

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Авторы	Әдебиет аты	Баспа атауы, шығарылған жылы
Әдістемелік ноталық әдебиеттер		
Жұбанов А.	Ғасырлар пернесі.	Алматы: Жазушы 1975ж.
Вызго Т.С.	Орта Азия халықтарының музыкалық аспаптары.	Музыка. 1975 ж.
Сарыбаев Б.	Қазақтың музыкалық аспаптары	Алматы: Өнер, 1981ж.
Қоңыратбаев Ә.	Қазақ фольклорының тарихы. –	Алматы. Ана тілі, 1991ж.
Ахмедияров Қ.	Әсем қоңыр	Алматы. 1997ж.
Райымбергенов А	Күй қайнары	Алматы Өнер 1990
Затаевич А.В	1000 песен казахского народа (песни и кюий).	Изд. 2-е. -М., 1963.
Құрастырған Жанұзақова З.	Қазақ халқының аспап музыкасы. Домбыраға, қобызға, сыбызғыға арналған күйлер	Алматы: Ғылым, 1964.
Жарқынбеков М редакциясымен.	Қорқыт. Елім-ай: Күйлер.	Алматы: Өнер, 1987.
Қосбасаров Б.редакциясымен –	Қоңыржай. Қылқобыз күйлері.	Алматы: Өнер, 1988.
«Қазақ музыкасы»	Антология Бес томдық I-V том	Алматы: ҚАЗАқпарат, 2005-2007 ж.ж.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 32

Жарқынбеков М. – .	Қорқыт Елім ай.	Алматы. Өнер. 1987ж
Төленов Қ.	Саз сырнай үйрену мектебі.	Дайк-Пресс 2007 ж.
Сахарбаева К.	Домбыраға арналған шығармалар	Мектеп 2002.
Ысқақов Б.	Алтай-Тарбағатай өңірінің күйлері	Атамұра, 2007.
Мүптекеев Б., Медеубекұлы С.	Жетісудің күйлері	Өнер, 1998.
Хұсайынұлы М.	Алтай-Қобда домбыра күйлері	Астана, 2011.
Үсенов Е.	Домбыраға арналған шығармалар	Алматы, 1999.
Әбуғазы М	Шығыстың шыңырау күйлері	Өскемен, 2009.
Тұрысбек С.	Аққу сазы	Астана, 2006.
Төленов Қ.Исабаева А.	Саз сырнай үйрену мектебі.	Алматы: Дайк-Пресс, 2007 ж,
Ізмұратова З.Ш.	«Шертер үйрену мектебі»	Алматы, – 2009 ж.
Мұқышев Т.	Сыбызғы сазы.	Алматы, 2005 ж.
Жақыпбек Н.	Жетіген үйрену мектебі.	Алматы, 2011ж.
Далбағай Г.	Сазсырнай аспабына арналған хрестоматия.	Алматы, Принт Экспресс, 2014 ж,
Далбағай Г.	Сазсырнай және оқарина тектес үрлемелі аспаптар	Алматы; «Таңбалы» 2017 ж.
Далбағай Г. Өтеген А.	«Сазды мұра» Сазсырнай аспабына лайықталған күйлер жинағы	Алматы,Принт Экспресс 2024 ж,
Мұқышев Т.	Сыбызғы үйрену мектебі	Алматы, Курсив, 2017 ж.

Қосымша оқу және электрондық бағдарламалық қамтамасыз ету (аудио және бейне материалдарға сілтемелер)

Название	Ссылка на электронный ресурс
«Сазсырнай аспабының ерекшеліктері»	Тікелей эфир. Фейсбук желісі 01-сәуір 2020 ж.
«Пайдалы бос уақыт» атты әлеуметтік жоба. «Саз сырнай аспабының тарихы»	Онлайн шеберлік салату 2020 Фейсбук желісі 10 тамыз 2020 ж.

БА БАҒДАРЛАМАСЫ	ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕҢЕС
ҚҰРМАНҒАЗЫ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ КОНСЕРВАТОРИЯСЫ	СТР 33

Абай TV «Магия звука Сазсырнай» телебағдарламасы	https://www.youtube.com/watch?v=cwGXwmfBB0k 01 қыркүйек 2020ж.
«Сазсырнаймен жаңғырған Қорқыт күйі»	https://youtu.be/oJf9Ayj2eps 26 тамыз 2020 г.
«Сазсырнай аспабының тарихы»	https://youtu.be/Cwo6_H-bmI0 14 шілде 2020 ж.
Жастар ТВ. «Гүлфайруз Далбағай» сұхбат.	https://youtu.be/DdnOiRZqemw 9қыркүйек 2020 ж.
Абай TV «Сырлы саз» 3-бағдарлама	https://youtu.be/m5qZAWSoGEA желтоқсан 2021 ж.
Қазақстан ТВ «Күй керуен» «Saz Art» сазсырнайшылар ансамблі	(Жетекшісі Далбағай Г.Е.) наурыз 2022 ж.
«Сазды мұра» сазсырнай аспабына лайықталған күйлер жинағы.	https://youtube.com/@sazartkz?si=B45a-wInUIELeYmg